

**R. P. Georgii de Rhodes Avenionensis S. J. disputationum
theologiae scholasticae tomus ...**

Rhodes, Georges de

Lugduni, 1661

Sectio I. Qualis & quotuplex in Deo sit voluntas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-81987](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-81987)

repræsentat speculatiuè quod est proprium scientiæ visionis. Deinde fateor scientiam simplicem quatenus est speculatiua esse necessariam, esse autem liberam quatenus est practica, quia non causat nisi cum decreto voluntatis, quo potentia applicatur ad operandum.

Ad tertiam Respond. veram esse hanc propositionem, idè Deus nouit hoc esse futurum, quia est futurum, neque tamen scientia Dei fallibilis est, quia eius obiectum ex suppositione necessarium sufficit ad infallibilitatem scientiæ quæ per se ipsam infinita est; imò & alterius scientiæ intuitiua finita, quia ex suppositione neque mouearis, infallibiliter video te moueri. Sed neque sequitur quod scientia Dei, causetur ab obiecto, aut ab eo pendeat, cum enim dicitur, quod prius est, rem esse futuram, quam illam videri à Deo non significatur genus vllum causalitatis, sed significatur duntaxat, quod existentia vel futuritio sit conditio necessaria, vt Deus se ipso determinetur ad cognitionem illius, ad quam erat prius indifferens; verum igitur est, quod idè Deus nouit futurum quia est futurum, sed illud (quia) non significat causalitatem, neque dependentiam, sed conditionem tantum & occasionem, quæ prior est ratione quam videatur à Deo res futura.

SECTIO II.

De ideis diuinis quatenus sunt scientia practica.

Quæst. 15.

DE idea fusè dixi, secundo physicorum, agens de causa exemplari, bene autem illam Atticus apud Eusebium l. 15. præparat. vocat *platonice philosophia caput ac summam*, vocaturque ab Alcino ex mente ipsius Magistri, *exemplar æternum eorum quæ sunt secundum naturam*. Pellus autem q. 10. physica vocat eam *primam artificis notionem velut operis futuri delineationem & descriptionem*.

Certum igitur est primò, esse in diuino intellectu ideas rerum omnium possibilem, quatenus illæ sunt realiter producibiles, sine quibus Deus artifex perfectissimus nihil planè posset producere, vocat eas Dionysius c. 5. de diuinis nominibus. *Species ac formas æternas, incommutabiles, quarum applicatione res singule formantur talisque sunt*. Ratio est, quia nullum agens intellectuale operari potest sine idea.

Certum est secundo, illas ideas non esse aliud quam expressissimas similitudines omnium agendorum & eorum effectrices (vt dixi) ex Dionys. qui etiam vocat eas *Rationes quæ in Deo sunt, substantiarum efficientes, singulariter subsistentes*, sed pulcherrimè Augustinus illas describit l. 12. ciuit. c. 20. vbi docet *Esse in diuina sapientia immensos quosdam thesauros rerum intelligibilibus, in quibus sunt omnes inuisibiles, & incommutabiles rationes rerum etiam visibilibus, & mutabiles, quoniam Deus non aliquid nesciens fecit*, & libro 83. quæstionum quæstione 46. *Sunt (inquit) ideas principales, forme quedam vel rationes rerum stabiles, & incommutabiles quæ in diuina intelligentia continentur*.

Certum est tertio, ideam primariam quidem sed remotam esse ipsam essentiam Dei: ideam primariam proximam esse conceptum ipsum formalem: conceptum autem obiectiuum esse ideam secundariam, vnde in Deo vnica est sine dubio idea primaria, secundariæ verò sunt infinitæ quæ omnia suppono probata esse in physicis.

Tom. I.

DISPVATIO IV.

De perfectionibus voluntatis diuinæ.

Quæst. 19. 20. 21.

DIVINUM intellectum quadruplici, vt vidimus scientiæ lumine splendens, sequitur voluntas sanctitatis totius sacramentum, virtutum augustale, libertatis & decretorum omnium penetrale secretissimum, cuius naturam & proprietates, vt pro materia obscuritate proponam clarissimè, tria videntur necessaria. Primò, perfectio voluntatis diuinæ generatim. Secundò, illius libertas. Tertio, illius reliquæ proprietates & virtutes.

QUESTIO I.

De perfectione voluntatis diuinæ generatim.

NOMINE voluntatis intelligitur facultas, quæ præuia cognitione bonum prosequitur, auertatur malum, intendit finem, & eligit media propter ipsum. Considero ergo primum qualis in Deo, & quoruplex sit voluntas. Secundò, quale obiectum illius sit. Tertio qualis & quam multiplex eius actus.

SECTIO I.

Qualis in Deo, & quoruplex sit voluntas. Quæst. 19. Artic. 1. 11. 12.

CERTUM est primò, esse in Deo voluntatem, quia vt suppono probatum ex Philosophia omne intellectiuum est etiam volituum, quia omnis forma semper habet per se loquendo appetitum sibi consentaneum, quo feratur in obiectum conueniens, omnis intellectio est forma, ergo habet appetitum sibi consentaneum.

Dices, si Deus reuelaret Angelo se nolle concurrere cum eo ad eius volitionem illa intellectio non posset ordinari ad volitionem. Respon. illam intellectio per se loquendo etiam ordinari absolute ad volitionem, quia per se semper obiectum habet odio dignum, quamuis per accidens nulla volitio possit eam sequi ex eo quod Deus nequeat mentiri.

Certum est secundo, nihil esse in diuina voluntate, quod possit habere rationem actus primi, siue sit ipsa potentia voluntatis, siue habitus, siue aliquid aliud, quia vt constat ex supra dictis omnis actus primus immanenter operatiuus dicit imperfectionem, & potentialitatem, vnde tota Dei voluntas est amor subsistens, vnicus, infinitus, &c.

Certum est tertio, esse in Deo appetitum naturalem, id est inclinationem ad aliquod bonum immediate ortam à natura sine media cognitione, potestque huiusmodi appetitus in Deo distingui triplex; nam essentia quatenus est principium virtuale attractoriorum habet ad illa inclinationem, & persona produciens inclinationem habet ad personam productam, & omnipotentia naturaliter inclinatur ad creaturas, neque tamen violentiam patitur circa eas, quas non facit, quia naturalis ille appetitus includit semper cognitionem & appetitum elicatum vt conditiones; Deus enim habet appetitum communicandi se creaturis, quando recta ratio id ei dictabit, & voluntas eligit.

His ita constitutis, restant diuisiones quædam volitionis diuinæ, quarum inter Theologos mentio habetur frequentissima. Prima est, quam tradidisse

O

primus

Datur voluntas in Deo.

Non est actus primus.

Appetitus naturalis.

Dantur ideas in Deo.

Quid sint illæ ideas.

primus videtur Hugo Victorinus, in voluntatem beneplaciti, & voluntatem signi. Secunda est, in antecedentem & consequentem, cuius author est Damascenus. Tertia in conditionatam & absolutam. Quarta in efficacem & inefficacem, quarum naturam breuiter exequor.

§. I.

Prima voluntatis diuisio in voluntatem beneplaciti, & signi.

Quid illa sit. **D**ico primò, bene voluntas Dei diuiditur à Theologis in voluntatem beneplaciti & signi. Prima est voluntas realiter existens in Deo, quæ prosequitur aliquod bonum vel auerfatur aliquod malum, vt cum voluit verbi gratia Christum mori, saluari Petrum. Voluntas signi est illa, quæ realiter non est in Deo, sed est effectus aliquis creatus significans voluntatem Dei. Nam effectus ex voluntate procedens vocatur voluntas, eo modo quo, punitio ira Dei dicitur, & beneficium ex amore præcedens vocatur amor.

Quotuplex voluntas signi. **D**ico secundò, voluntas signi rectè diuiditur in quinque membra, præceptum, prohibitionem, consilium, permissionem, & operationem.

Ratio est, quia illa omnia in scripturis vocari solent voluntates Dei, & inter homines etiam solent esse signa voluntatis. Difficultas esse duntaxat potest pro permissione, in qua nihil planè Deus videtur velle, quia peccatum prohibet, quod permittit, deinde imperat etiam sæpè aliquid, quod vult non fieri, vt cum Abrahæ præcipit mortem filij, propterea quæri solet vniuersum, vtrū voluntas signi supponat in Deo semper voluntatem aliquam beneplaciti.

Supponit voluntatem beneplaciti. **D**ico tertio, voluntas signi semper significat voluntatem efficacem beneplaciti quæ terminetur ad ipsum signum, non autem ad rem significatam.

Ratio est, quia idè dicitur voluntas signi, quia Deus in ea vult ipsum signum, cum enim prohibet aut præcipit, non vult nisi tantum inefficaciter rem ipsam, quam præcipit aut consulit, præceptum autem, & consilium efficaciter vult esse, permissionem etiam ipsam esse vult & in ea sibi complacet, quamvis nolit ipsum peccatum esse: quomodo autem voluntas beneplaciti semper impleatur, non autem voluntas signi pertinet ad quæst. tertiam.

§. II.

Secunda diuisio voluntatis diuine in antecedentem & consequentem.

Definitur. **D**ico primò, voluntas beneplaciti rectè diuiditur in antecedentem, & consequentem. Antecedens est illa, quam Deus habet ex se solo, & ex natura sua inclinatione: consequens illa, quam Deus ex se solo non habet, sed præsuppositis aliquibus circumstantijs, quibus sublati illud non vellet; secundum primam voluntatem vult omnes saluare: secundum alteram, damnare vult aliquos. Ita enim habetur ex Chrysostom. serm. 1. in epist. ad Ephesios, & ex Damasc. l. 2. fidei c. 29. Difficultas tamen est, vtrum illud quod voluntas consequens præsupponit, sit semper aliquod malum, sic enim adæquata non erit illa diuisio, quia voluntas, quæ Deus saluare vult omnes electos consequens est, neque tamen præsupponit malum. Deinde quæritur vtrum semper voluntas consequens includat voluntatem de obiecto contrario, & displicentiam illius obiecti quod Deus vult: sic enim sequeretur Deum non velle incarnationem voluntate consequenti, quia in ea non sibi displicet. Præterea vtrum voluntas antecedens semper sit in-

efficax, quia voluntas vocandi ad ultos, efficax est, & tamen est antecedens, quia Deus illam ex se solo habet.

Dico secundò, voluntas antecedens vt sic conditionata semper est, & inefficax præsertim respectu finis: voluntas autem consequens est vt plurimum efficax, & conditionata non tamen semper.

Ratio est, quia voluntas antecedens, illa est quæ præcisè manat ex Deo, neque attendit, aut supponit vllas circumstantias, sed omnis voluntas efficax Dei supponit semper aliquas circumstantias, quas per scientiam conditionatam præiudicat, ergo, &c. Itaque media salutis Deus vult dare reprobis per voluntatem consequentem, & peccatoribus per eandem voluntatem vult pœnas, & in eis sibi complacet, quæ tamen voluntas non est semper efficax: atque adèd non est eadem diuisio voluntatis diuine, in antecedentem & consequentem, efficacem & inefficacem.

Neque dicas antecedens voluntas illa est, quam Deus ex se solo sumit, ex se autem solo habet quod velit dare gratias peccatoribus. Distinguo enim antecedens, quia illa voluntas consequens tantum est, quàm Deus ex se solo sumit habità ratione circumstantiarum.

§. III.

Reliquæ diuisiones voluntatis diuine.

Dico primò, voluntas in Deo quædam est efficax quædam inefficax. Efficax illa nominatur, quæ habet effectum, & assequitur finem: inefficax quæ non habet effectum, neque assequitur finem, verbi gratia Deus inefficaciter vult salutem eorum, qui non saluantur, efficaciter salutem eorum qui saluantur; neque verò in eo differunt hæ duæ voluntates, quòd inefficax sit complacentia solum simplex, & non eligat vlla media, est enim vera voluntas finis, ad quem assumit etiam media, sed potius differunt, quòd vna finem obtinet, & adhibet media, quæ putat finem assequutura: altera non obtinet finem & adhibet media, quæ putat finem assequutura, altera non obtinet finem & adhibet media quæ nouit finem non assequutura. Vtrum autem dari possit inefficax voluntas quæ media eligat efficacia, postea disputabitur.

Dico secundò, in Deo quædam est voluntas absoluta, quædam conditionata, absoluta fertur in existentiam, vel non existentiam obiecti sine suppositione vllius conditionis, verbi gratia præiusto peccato vult filium incarnari: conditionata fertur in existentiam aut non existentiam obiecti ex suppositione aliquius conditionis, verbi gratia saluari vult omnes homines, modò ipsi velint. Difficultas tamen est, vtrum efficax voluntas semper sit absoluta, & inefficax semper sit conditionata, quòd pertinet ad ea quæ de prædestinatione dicenda sunt, sicut ad libertatem spectat vtrum sint voluntates quædam purè conditionatæ & ad efficaciam, vtrum Dei voluntas semper impleatur.

SECTIO II.

De obiecto voluntatis diuine. Articuli. 2.

§. 8. & 9.

Possunt in obiecto diuine voluntatis considerari ea quæ Deus vult, & ratio propter quam vult. Primò ergo quæritur quomodo Deus se ipsum amet. Secundò an & quomodo amet creaturas. Tertio vtrum propter se ipsum amet omnia: & an se ipsum amet etiam propter creaturas.

§. I.